

# ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

## ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΙΣ «ΜΕΡΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ» ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ / Κατεύθυνση Μαθηματικού Εφαρμογών

ΑΘΗΝΑ 16/9/2002, ΩΡΑ:15.00

**Θέμα 1<sup>ο</sup>:** Να λυθεί το πρόβλημα αρχικών και συνοριακών τιμών:

$$\left. \begin{array}{l} \Delta u(\rho, \varphi, t) = \frac{1}{c^2} u_{rr}, \quad 0 \leq \rho < 3, \quad 0 \leq \varphi < 2\pi, \quad t > 0, \\ u(3, \varphi, t) = 0, \\ u(\rho, \varphi, 0) = 5J_0\left(\frac{\mu_{05}}{3}\rho\right), \quad u_r(\rho, \varphi, 0) = 3J_1\left(\frac{\mu_{18}}{3}\rho\right)\sin\varphi, \end{array} \right\} \quad (1.75\text{μον.})$$

όπου  $J_n$  συναρτήσεις Bessel  $n$ -τάξης,  $\mu_{nm}$  ρίζες των Bessel και σχέση

ορθογωνιότητας:  $\int_0^a J_n(\mu_{nm} \frac{\rho}{a}) J_n(\mu_{nk} \frac{\rho}{a}) \rho d\rho = \frac{a^2}{2} [J_{n+1}(\mu_{nm})]^2 \delta_{mk}$ ,

(Δίνεται ο διαφορικός τελεστής Laplace σε πολικές συντεταγμένες:

$$\Delta = \frac{\partial^2}{\partial \rho^2} + \frac{1}{\rho} \frac{\partial}{\partial \rho} + \frac{1}{\rho^2} \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2}.$$

**Θέμα 2<sup>ο</sup>:** Να βρεθεί η συνάρτηση Green του προβλήματος συνοριακών τιμών:

$$\left. \begin{array}{l} \Delta u(x_1, x_2) = 0, \quad x = (x_1, x_2) \in (0, +\infty) \times (-\infty, \infty), \\ u(0, x_2) = g(x_2), \end{array} \right\} \quad (1.75\text{μον.})$$

όπου  $g$  γνωστή συνάρτηση. Να γραφεί η ολοκληρωτική αναπαράσταση της λύσης.  
(Δίνεται η θεμελιώδης λύση για το διαφορικό τελεστή Laplace στον  $\mathbb{R}^2$ :

$$E(x; x') = \frac{1}{2\pi} \ln[(x_1 - x'_1)^2 + (x_2 - x'_2)^2]^{1/2}.$$

**Θέμα 3<sup>ο</sup>:** Να προσδιορίσετε τη σταθερά  $c$  ώστε να επιλύεται το πρόβλημα συνοριακών τιμών:

$$\left. \begin{array}{l} \Delta u(\rho, \varphi) = 0, \quad 2 < \rho < 4, \quad 0 \leq \varphi < 2\pi, \\ \frac{\partial u}{\partial \hat{\eta}}(\rho, \varphi) \Big|_{\rho=2} = 5 + \cos 2\varphi, \quad \frac{\partial u}{\partial \hat{\eta}}(\rho, \varphi) \Big|_{\rho=4} = c, \end{array} \right\} \quad (0.75\text{μον.})$$

όπου  $\hat{\eta}$  είναι το εξωτερικό μοναδιαίο κύθετο διάνυσμα στο σύνορο.

**Θέμα 4<sup>ο</sup>:** Να βρεθεί η μορφή της λύσης του προβλήματος συνοριακών τιμών:

$$\left. \begin{array}{l} \Delta u(x_1, x_2) = 3, \quad (x_1, x_2) \in (0, 2) \times (0, 4), \\ u(0, x_2) = u(2, x_2) = 0, \quad x_2 \in [0, 4], \\ u(x_1, 0) = 0, \quad u(x_1, 4) = 5x_1^2, \quad x_1 \in [0, 2]. \end{array} \right\} \quad (0.75\text{μον.})$$

Δικαιολογηστε την απάντησή σας.

**Θέμα 5<sup>ο</sup>:** Να βρεθούν οι ιδιοτιμές και οι αντίστοιχες ιδιοσυναρτήσεις του προβλήματος συνοριακών τιμών:

$$y''(x) + \lambda y(x) = 0, \quad 0 < x < \pi, \quad y(0) = y(\pi) = 0.$$

Στη συνέχεια να λυθεί, με τη μέθοδο ανάπτυξης σε πλήρες σύστημα ιδιοσυναρτήσεων (εναλλακτική μέθοδος *Fredholm*), το ημιομογενές πρόβλημα:

$$y''(x) + \Lambda y(x) = -5 \sin 3x, \quad 0 < x < \pi, \quad y(0) = y(\pi) = 0,$$

για διάφορες τιμές του  $\Lambda \in \mathbb{R}$ .

(2μον.)

**Θέμα 6<sup>ο</sup>:** Να λυθεί το πρόβλημα αρχικών και συνοριακών τιμών για την εξίσωση θερμότητας:

$$\left. \begin{array}{l} w_t(x,t) = w_{xx}(x,t), \quad 0 < x < \pi, \quad t > 0, \\ w(0,t) = w(\pi,t) = 0, \quad t > 0, \\ w(x,0) = x, \quad 0 < x < \pi. \end{array} \right\}$$

Στη συνέχεια να λυθεί το πρόβλημα

$$\left. \begin{array}{l} u_t(x,t) = u_{xx}(x,t) + \frac{e^t - 2t}{\pi} x + 2t, \quad 0 < x < \pi, \quad t > 0, \\ u(0,t) = t^2, \quad u(\pi,t) = e^t, \quad t > 0, \\ u(x,0) = \frac{x}{\pi} + x, \quad 0 < x < \pi. \end{array} \right\}$$

(Υπόδειξη: Να θέσετε  $u(x,t) = k(x,t) + w(x,t)$ ).

**Θέμα 7<sup>ο</sup>:** Με χρήση του μετασχηματισμού *Fourier*, να βρεθεί η (τυπική) λύση για το πρόβλημα :

$$\left. \begin{array}{l} u_{tt}(x,t) = c^2 u_{xx}, \quad -\infty < x < \infty, \quad t > 0, \\ u(x,0) = f(x) = \frac{2 \sin x}{1+x^2}, \quad u_t(x,0) = 0, \quad -\infty < x < \infty, \end{array} \right\}$$

υποθέτουμε ότι υπάρχουν οι μετασχηματισμοί *Fourier*.

Επαληθεύει το αποτέλεσμά σας τον τύπο D' Alembert;

Δίνονται:

$$1. \quad \mathcal{F}\{u(x,t)\} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} u(x,t) e^{isx} dx = \hat{u}(s,t),$$

$$2. \quad \mathcal{F}^{-1}\{\hat{u}(s,t)\} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} \hat{u}(s,t) e^{-isx} ds = u(x,t),$$

$$3. \quad \mathcal{F}\{u_{xx}(x,t)\} = (-is)^2 \hat{u}(s,t),$$